

Ақийда дарслари (149-дарс). Аҳли сунна мавқиғи (тўртинчи мақола)

18:00 / 30.08.2021 2584

Хеч бир ақлли инсон «Мен бу ёки у ишни Аллоҳ таоло мажбур қилгани учун қилганман, ўз қилмишимга жавобгар эмасман», дея олмайди.

Аллоҳ таоло бандага Ўз иродаси доирасида ихтиёрни берган. Банданинг ихтиёри Аллоҳ таолонинг ихтиёрига тобедир. Аллоҳ таолонинг китобида бандаларнинг амал қилишдаги ҳурриятларини баён қилувчи оятлар бир қанча.

Аллоҳ таоло Каҳф сурасида айтади:

أَنْدَعْتُ أَنِّي رَفِيقٌ لَّهُ فَلَا يَرَى مِمْكُورَنِي وَمِمْ كُلِّ الْقَوْمِ
أَنْدَعْتُ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِالْحَقِّ فَلَا يَرَى مِمْ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ
أَنْدَعْتُ أَنِّي مُصْلِّي فَلَا يَرَى مِمْ كُلِّ الْمُصْلِّينَ
أَنْدَعْتُ أَنِّي مُسْكِنٌ لِّلْجَنَاحِ فَلَا يَرَى مِمْ كُلِّ الْجَنَاحِينَ

«Ҳақ Роббингиз томонидандир. Бас, ким хоҳласа, иймон келтирсин, ким хоҳласа, куфр келтирсин», дегин» (29-оят).

Яъни «Эй одамлар, сизга келган ҳақ нарса - Қуръон, Ислом Роббингиз томонидандир. Ким хоҳласа, Унга иймон келтирсин, хоҳламаса, ўзи билади. Ихтиёр ўзларида», деб айтгин уларга, эй Пайғамбари охири замон».

Аллоҳ таоло Юнус сурасида айтади:

يَدْتَهِي أَمْنِإِفْ يَدْتَهِي نَمَفْ مُكْبَرْ نِمْ قَحْلَا مُكْعَاجْ دَقْ سَآنْلَا آهْيَا آيْلُقْ لِيَكْوبْ مُكْيَلَعْ آنْأَامْ وَآهْيَلَصْ يَأْمَنِإِفْ لَصْ نَمَوْ وَسْفَنْلِ

«Эй одамлар! Батахқиқ, сизга Роббингиздан ҳақ келди. Бас, ким ҳидоятга юрса, ўзи учун ҳидоят топадир. Ким залолатга кетса, ўз зарариға залолат топадир. Мен сизларнинг устингиздан қўриқчи эмасман», деб айт» (108-оят).

Ҳамма нарса очиқ-оидин бўлди. Энди ҳар ким ўзини билиб иш кўрсин.

«Эй одамлар, сизга Роббингиздан ҳақ келди».

Эй одамлар, сизга Роббингиздан ҳақ Пайғамбар – Муҳаммад алайҳиссалом келди.

Эй одамлар, сизга Роббингиздан ҳақ китоб – Қуръони Карим келди.

Эй одамлар, сизга Роббингиздан Ҳақ дин – Ислом келди.

Эй одамлар, сиз ўзингизга Роббингиздан келган ҳақ Пайғамбар – Муҳаммад алайҳиссаломга эргашиңг, ҳақ китоб – Қуръони Каримга амал қилинг ва ҳақ дин – Исломни ҳаётингизга татбиқ қилинг, икки дунё саодатига эришасиз.

«Бас, ким ҳидоятга юрса, ўзи учун ҳидоят топадир».

Аллоҳнинг ҳидоятига юрганлар ўзлари учун фойдага эришадилар. Бошқа бирорвга хизмат қилган бўлмайдилар.

Шунингдек,

«Ким залолатга кетса, ўз зарариға залолат топадир».

Ким Аллоҳнинг ҳидоятида юрмаса, залолатга кетган бўлади. Залолат эса кони заардир. Бинобарин, залолатга кетган ҳар бир шахс ўзига ўзи зарар қилган бўлади.

«Мен сизларнинг устингиздан қўриқчи эмасман», деб айт».

Ҳа, Пайғамбар алайҳиссалом ҳам, ул зотдан бошқа бирор киши ҳам ҳеч кимнинг устидан қўриқчи қилиб қўйилган эмаслар. Уларнинг вазифаси Аллоҳнинг динини кишиларга етказиш, холос. Ҳар ким нима қилса, ўзи учун қиласди.

Шунинг учун ҳамма Аллоҳ таолонинг айтганини қилиши лозим. Аллоҳ таоло эса бандага «Амал қил», дейди.

Аллоҳ таоло Каҳф сурасида:

فُجْرَى نَأكَ نَمَفْ دِحْ أَوْ هَلْ إِمْ كُهَلْ إِحْوَى مُكْلِمْ رَشَبْ آنَأْ آمَنْ إِلْقْ
آدَحْ أَوْبَرْ دَابَعْ كَرْشُى آلَ وَأَحَلَّ أَصْ لَمْعَيْلَفْ وَبَرْ ءاقَلْ

«Бас, ким Роббига рўбарў келишни умид қилса, солиҳ амал қилсин ва Роббининг ибодатига ҳеч кимни шерик қилмасин», деган (110-оят).

Аллоҳ таоло Наҳл сурасида:

اُولْخَدَا مُكْيَلَعْ مَالَسَ نُولْوُقَى نِيَبَّى طُكَئِآلَمْلَا مُهَافَوَتَتَ نِيَذَلَا
نُولْمَعَتْ مُتْنُكَ آمَبَهَنَجَلَا

«Қилиб юрган амалларингиз туфайли жаннатга киринг», деган (32-оят).

Ином Термизий ривоят қилган ҳадиси шарифда Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Беш вақт намозингизни ўқинг, ойингиз рўзасини тутинг, молларингиз закотини беринг, Роббиниз жаннатига кирасиз», деганлар.

(Тамом)

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди